

Nationaal Coördinator Groningen
T.a.v. dhr. H. Alders
Postbus 3006
9701 DA GRONINGEN

Datum	Onderwerp	
9-2-2017	Experimenten omkering bewijslast	
Contactpersoon	Doorkiesnummer	Pagina
Steven Wayenberg		1/4

Geachte heer Alders,

Groningers zien toekomst uiterst somber in

Vereniging Eigen Huis komt al jaren op voor haar meer dan 7.000 leden in het gaswinningsgebied in Groningen. De vereniging vindt het belangrijk om te weten hoe haar leden de situatie in het gebied beleven en brengt deze geluiden over aan de politiek om te pleiten voor een betere aanpak. Recent hebben wij de stemming in het gebied gepeild en de resultaten liegen er niet om: Groningers hebben de laatste periode massaal het vertrouwen in de toekomst van hun regio verloren. Zag in september 2015 nog 38 % de toekomst negatief of zeer negatief in, in het najaar van 2016 lag dat percentage op 76. Slechts 7 % is nog positief. Deze uitkomst hebben wij op 17 januari in een persbericht naar buiten gebracht. Het onderzoeksrapport is als bijlage meegestuurd.

Niet meegestuurd maar evenzo belangrijk is de 137 pagina's tellende onderzoeksbijlage met open antwoorden van leden. De verhalen die zij daar in vertellen zijn ontluisterend. Ze zitten vol gevoelens van onmacht, wanhoop en desillusie. Van alle plannen en beloftes die de bewoners gedaan zijn, zien zij te weinig effect. De onduidelijkheid over de afhandeling van de schade blijft en bewoners moeten nog steeds veel te lang wachten op een oplossing, die lang niet altijd bevredigend voor hen is. Dit aspect blijft overigens vaak onderbelicht.

Momentum voor verandering

Vereniging Eigen Huis vindt het hoog tijd voor een radicaal andere aanpak. Eén die de bewoners daadwerkelijk vooropstelt. In de ontwikkelingen rond de omkering van de bewijslast ziet de vereniging hier een goed moment voor.

Datum	Pagina
9-2-2017	2/4

Recent is de omgekeerde bewijslast bij gaswinningschades door de Eerste Kamer aangenomen. Dit moet het voor bewoners in het gaswinningsgebied makkelijker maken om schade aan hun woning die te wijten is aan de gevolgen van gaswinning te verhalen.

De onafhankelijke arbiters die vorig jaar zijn aangesteld passen de omkering van de bewijslast in de praktijk al toe. De uitspraken die zij tot op heden hebben gedaan, geven de vereniging het vertrouwen dat er daadwerkelijk sprake is van onafhankelijke geschillenbeslechting. Positief is ook dat recentelijk steeds meer gedupeerden de arbiters weten te vinden. De inschakeling van arbiters zou echter wat de vereniging betreft veel eerder in het proces mogelijk moeten zijn en niet alleen als sluitstuk van een taai en langdurig schadeproces.

Experiment(en) omkering bewijslast

Omkering van de bewijslast geeft bewoners een sterkere stem bij het oplossen van schade. Ook verandert het de positie van de NAM in de bewijsvoering. Vereniging Eigen Huis roept u als Nationaal Coördinator Groningen op de wettelijke verankering van de omkering van de bewijslast een praktische uitwerking te geven in een of meerdere experimenten die gedupeerden van de gaswinning echt ten goede komen. In de proeven kan worden onderzocht op welke manier de gehele schadeprocedure moet worden ingericht zodat de mogelijkheden van de omkering van de bewijslast maximaal worden benut.

De experimenten moeten leiden tot snellere afhandeling van schades en een grotere tevredenheid onder gedupeerden. Uitgangspunt is dat woningschade na de eerste schademelding en -opname direct moet worden verholpen, waarna financiële afwikkeling plaatsvindt.

Een dergelijke aanpak zou een doorbraak kunnen betekenen in het vertrouwen van de Groningers. De nu vaak eindeloze doorlooptijden met alle overlast en onzekerheid kunnen tot het uiterste worden teruggebracht. De verwachting van de vereniging is bovendien dat het verminderen van rapporten, tegenrapporten, overleggen en juridisch getouwtrek een forse besparing oplevert en dat dit meer dan opweegt tegen een naar verwachting laag percentage te ruimhartige vergoedingen.

Datum   Pagina
9-2-2017   3/4

Het basisprincipe van de nieuwe werkwijze zou moeten zijn: bewoners voorop, directe hulp en geen gedoe in de financiële afwikkeling. Dit roept allerlei praktische vragen op. Om een beeld te geven van mogelijke antwoorden hieronder een eerste denkrichting voor een aantal afzonderlijke experimenten. Deze opsomming is uiteraard niet limitatief.

- *Bewoners altijd mogelijkheid bieden tot hulp arbiters*
De geschillenbeslechting door onafhankelijke arbiters geeft bewoners een sterkere positie dan voorheen. Gedupeerden zouden sneller hun hulp in moeten kunnen schakelen dan nu het geval is.
- *Vastleggen uitgangssituatie kwaliteit van de woning*
De huidige kwaliteit van woningen zou middels een conditiemeting moeten worden vastgelegd. Nieuwe schademeldingen kunnen zo aanzienlijk beter worden beoordeeld en sneller afgehandeld.
- *Hanteren kwijtschelding drempelbedrag*
In een nieuwe werkwijze moeten gedupeerden ruimhartig benaderd worden. Mocht schade aan de woning niet geheel te wijten zijn aan de gevolgen van gaswinning, kan schade tot een bepaald drempelbedrag of -percentage kwijtgescholden worden.
- *Hanteren eigen risico bewoners*
Direct bij het vaststellen van de schade kan met de bewoner worden afgesproken dat, indien schade volgens onafhankelijke deskundigen deels of niet gaswinning gerelateerd is, een maximumpercentage van de kosten of een gemaximeerd bedrag voor eigen risico is. In combinatie met de zojuist genoemde kwijtschelding wordt het financiële risico voor de bewoners beperkt en voor alle partijen inzichtelijk.
- *Inrichten fonds voor niet-draagkrachtige bewoners*
Voor mensen die het herstel van schade deels zelf moeten vergoeden en het eigen risico niet kunnen betalen, kan een renteloze lening uit een op te richten fonds uitkomst bieden.

Een evaluatie van de experimenten moet zicht geven in de kosten en baten van de gevolgde aanpak, inclusief het effect op doorlooptijden en de tevredenheid van gedupeerden. De ervaringen kunnen gebruikt worden om te komen tot een aanpassing van het schadeprotocol, los van de NAM, langs de lijnen van de omkering van de bewijslast. Bij gebleken succes kan op deze manier de aanpak verder opgeschaald worden.

Datum	Pagina
9-2-2017	4/4

Tot slot

U hebt de middelen in handen om de onmacht en wanhoop van de Groningers te doorbreken en te werken aan het herstel van vertrouwen. We roepen u dan ook op het schadeproces drastisch te wijzigen via een of meerdere experimenten en het belang van de Groningers voorop te stellen. Uiteraard zijn wij indien gewenst beschikbaar voor een nadere toelichting.

Een afschrift van deze brief wordt verstuurd naar de minister van Economische Zaken, de leden van de Vaste Kamercommissie EZ en het Groninger Gasberaad.

We vernemen graag uw reactie.

Hoogachtend,

Vereniging Eigen Huis

Nico Stolwijk
Manager belangenbehartiging